

RETNINGSLINJER FOR SALGS- OG SKJENKEBEVILLINGER I VENNESLA KOMMUNE

BEVILLINGSPERIODEN 01.10.2020 – 30.09.2024 (KOMMUNESTYREPERIODEN 2019-23)

1.0 INNLEDNING, MÅLSETTINGER OG DEFINISJONER

1.1 Innledning

Alkoholpolitiske retningslinjer skal være retningsgivende for forvaltningen av kommunens alkoholpolitikk. Retningslinjene rulleres hvert fjerde år som forutsatt i alkoholloven slik at hvert kommunestyre skal ha anledning til å uttale seg om alkoholpolitikken.

De enkelte søknader om salgs- og skjenkebevillinger for alkoholvarer behandles i overensstemmelse med *Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.*, samt de alkoholpolitiske prinsipper som er uttrykt i kommunens retningslinjer. Retningslinjene skal være innenfor rammene av gjeldende regelverk og følge alkohollovens formål om å «begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære», jfr. alkoholloven § 1-1

1.2 Målsetting

Vennesla kommune hovedfokus på rusfeltet skal, iflg. Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2014-2018, være forebygging og tidlig intervensjon, noe som kan brytes ned i følgende delmål:

- redusere de negative konsekvensene, deriblant helseskader, som misbruk av alkohol og andre rusmidler har for enkeltpersoner og samfunnet
- redusere det totale forbruk av alkohol og andre rusmidler
- heve den gjennomsnittlige debutalderen for alkohol

For å oppnå disse delmålene deles det opp i et folkehelseperspektiv og et næringspolitisk perspektiv.

Folkehelseperspektivet

For kommunen er det en målsetting å redusere skadevirkningene alkoholforbruket påfører den enkelte, deres familier og samfunnet. Dette skal gjenspeiles i alkoholpolitisk handlingsplan.

- Hindre overskjenking
- Hindre skjenking til mindreårige
- Alkoholfrie soner spesielt med tanke på barn og ungdom
Vennesla kommune understreker at barn, unge og unge voksne er en viktig målgruppe i det forebyggende arbeidet. Det er derfor viktig å opprettholde arrangementer som er rettet mot barn og unge, som alkoholfrie soner.
- Minske uro, støy og vold i kommunen på kvelds- og nattetid
- Ha seriøse, gode og varierte møteplasser.

Det er et mål for Vennesla kommune å ha seriøse, gode og varierte møteplasser for innbyggere og tilreisende i bygdas restauranter, puber og på spisesteder.

- Hindre diskriminering og sikre tilgjengelighet for alle
Brudd på likestillings- og diskrimineringsloven skal ikke forekomme.
- Trygge arbeidsplasser

Næringspolitisk perspektiv:

Det skal være et felles ansvar mellom bevillingsmyndighet, bevillingshavere og andre aktuelle aktører, å opprettholde et trygt uteliv og at alkoholomsetningen finner sted i samsvar med gjeldende lovverk, lokale forskrifter samt kommunale vedtak.

- Forutsigbarhet for bransjen
Det legges vekt på å utforme retningslinjer som er forutsigbare for bransjen, at de fører til likebehandling og at de forplikter både kommunen og bransjen.
- Sikre likebehandling og rettferdige konkurranseforhold
- Hindre økonomisk kriminalitet
Det skal legges vekt på å hindre økonomisk kriminalitet slik at kommunen kan bidra til å forebygge og begrense en uheldig utvikling i bransjen samtidig som at dette skal være et viktig virkemiddel for å skape rettferdige konkurranseforhold.
- Trygge arbeidsplasser

1.3 Definisjoner

I retningslinjene legges følgende definisjoner til grunn, jfr. forskrift av 8. juni 2005 nr 538 §1-1:

- a) Alkoholholdig drikk gruppe 1: Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol.
- b) Alkoholholdig drikk gruppe 2: Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol.
- c) Alkoholholdig drikk gruppe 3: Drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol.

2.0 TILTAK FOR Å REGULERE TILGJENGELIGHETEN AV ALKOHOL - SALGSBEVILLINGER

2.1 Tildeling av salgsbevillinger

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan gis til **dagligvareforretninger**.

- Med dagligvareforretning menes forretning der den vesentligste del av vareutvalget er dagligvarer som under hele åpningstiden gir et tilfredsstillende og variert tilbud til en vanlig familie. Det er **omsetningen** av dette vareutvalget som er avgjørende, ikke vareutvalget i seg selv.
- Ved eierskifte og fornyelse av salgsbevilling for øl/rusbrus er det et vilkår at driftskonseptet faller inn under første kulepunkt.

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan gis til **rene øl utsalg**.

- Øl utsalget skal ligge i direkte tilknytning til et mikrobryggeri.

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan gis til **spesialforretninger**.

- Med spesialforretning menes det forretning der den vesentligste del av vareutvalget er begrenset til alkoholholdig drikk, eller bestemte artikler tilhørende alkohol.

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 2 kan gis til **lokale produsenter/gårdssalg** knyttet til turisme, alkoholoven § 3-1 b, jfr. § 1-7 f (listen er ikke uttømmende)

- Bevillingen gjelder ikke sterk øl.
- Det tillates solgt maksimalt 15.000 liter per år per produsent.
- Ordningen gjelder kun produkter som ikke er omfattet av EØS-avtalen.
 - a) må ikke utleveres til personer som åpenbart er påvirket av rusmidler
 - b) det skal foreligge detaljert beskrivelse av konseptet, sted og adresse for lager og utlevering (lager/butikk og/eller hjem levering) oppgis, og det stilles strenge krav til virksomhetens rutiner og internkontroll for å sikre at regelverket overholdes

2.2 Salgstider for øl og rusbrus

I henhold til Alkoholovens § 3-7 fastsettes salgstiden for alkoholholdig drikk gruppe 1 slik:

- mandag – fredag kl. 08.00 – 20.00 og dagen før Kristi Himmelfartsdag
- dag før søn- og helligdager kl. 08.00 - 18.00

Det kan **ikke** selges alkoholholdig drikk gruppe 1 de dager som er nevnt i paragrafens 3. ledd dvs. søn- og helligdager, 1. og 17. mai.

2.3 Retningslinjer for salg av alkoholholdig drikk gruppe 1

Bevillingsinnehaver plikter til enhver tid å ha tilgjengelig egenerklæring på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret og at alle ansatte har lovlige arbeidskontrakter samt at det er tegnet yrkesskadeforsikring for alle ansatte.

Bevillingshaver plikter uoppfordret innen utgangen av februar hvert år å sende oppgaver til kommunen over omsetningen foregående år og forventet omsetning i oppgaveåret. Omsetningstallene skal oppgis i volum/liter.

Alkoholholdig drikk skal plasseres på et avgrenset og lett kontrollerbart område i de tilfeller hvor salgsbevilling er gitt til dagligvareforretning. Det er tidspunktet når varen hentes i butikken, ikke betalingstidspunktet som gjelder ved salg av øl/rusbrus. Salgsstedet plikter å henge opp informasjon om salgsbetingelser etter nærmere vedtak av kommunestyret.

Kontrollutvalget/kontrollørene får umiddelbart beskjed når bevilling gis. Videre skal kontrollutvalg/kontrollører umiddelbart gis melding ved driftsendring ved det enkelte salgssted og ved skifte/overdragelse av salgsbevilling i perioden.

Retningslinjene gjelder samtlige salgssteder i kommunen og gjøres gjeldende fra det tidspunkt kommunestyret bestemmer. Det er ikke adgang til å dispensere fra disse retningslinjene. For å oppnå en mest mulig lik praksis mht. salgsbestemmelser, bør det etableres kontakt med regionens øvrige kommuner.

2.4 Betjeningsordning

Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 kan skje ved selvbetjening.

3.0 TILTAK FOR Å REGULERE TILGJENGELIGHETEN AV ALKOHOL - SKJENKEBEVILLINGER

3.1 Tildeling av skjenkebevillinger

Type bevilling følger alkohollovens § 4-2.

3.2 Uteservering

Uteservering kan søkes etablert i tilknytning til en utvidelse av et allerede eksisterende serverings- og skjenkested, eller som egen driftsenhet. Bevillingshaver fastsetter selv dato for skjenking. Før uteservering kan skje må søker dokumentere følgende:

- at søker har lovlig adgang til å benytte arealet til uteservering ved kopi av leiekontrakt eller bekreftelse på at arealet ligger på egen grunn
- at Plan- og bygningsmyndighetene har godkjent uteserveringen med eventuelle innretninger
- at Mattilsynet har fått melding/endringsmelding

Tillatelsen gjelder det driftskonsept som er oppgitt i søknaden.

Skjenkearealet på uteserveringen må være klart avgrenset mot det arealet som ikke er skjenkeareal.

Lyden fra musikk, underholdning eller samtale må ikke være slik at det er til vesentlig sjenanse eller ulempe for dem som bor eller oppholder seg ved området hvor uteserveringen foregår. Se for øvrig veilederen «*Musikkanlegg og helse, IS-0327*», fra Helsedirektoratet.

Spilling av musikk utendørs etter kl. 23 tillates ikke av hensyn til beboere. Unntak kan vurderes i forbindelse med spesielle arrangement og skal avgjøres av administrasjonen i samråd med politi og kommunelege.

3.3 Begrensinger

Med mindre det foreligger særlige grunner gis det ikke skjenkebevilling til:

- virksomheter som er lokalisert i områder for barn og unges fritidsaktiviteter eller i umiddelbar nærhet av disse
- skoler og barnehager
- virksomheter lokalisert i tilknytning til idrettsanlegg
- virksomheter lokalisert i boligområder
- virksomheter som er strippeklubber
- 1 % klubber og/eller deres tilhengere
- steder hvor det drives pengespill eller er oppstilt gevinstautomater/enarmede banditter med pengegevinst eller gavekort

Det gis ikke skjenkebevilling til idrettsarrangementer eller arrangementer som bl.a. er beregnet på barn og unge.

3.4 Skjenketider og åpningstider

Skjenketider

	Lovens maksimumstider		Skjenketider Vennesla 2020-2024	
	Inne	Ute	Inne	Ute
Gruppe 1 og 2	Kl. 06-03	Kl. 06-03	Kl. 09-02	Kl. 09-02
Gruppe 3	Kl. 13-03	Kl. 13-03	Kl. 13-02	Kl. 13-02

Merk krav om vakthold i punkt 3.5 for serveringssteder med skjenkebevilling når stedet holdes åpnet for skjenking av alkoholholdig drikk etter at kjøkkenet er stengt.

Merk restriksjoner mht. spilling av musikk utendørs etter kl. 23 i punkt 3.2.

Åpningstider

Tillatte åpningstider i Vennesla kommune er alle dager kl. 06.00 – 02.30.

Merk at skjenketiden for alkoholholdig drikk kan følge skjenkestedets åpningstid, men skjenkingen må avsluttes en halv time før stedet skal stenge, jfr. alkoholloven § 4-4, 6. ledd.

3.5 Retningslinjer for skjenkebevillinger

Det legges vekt på følgende kriterier ved behandling av søknad om skjenkebevilling:

- bevilling i hvert lokale
- alkoholpolitiske vurderinger skal ligge til grunn i hvert enkelt tilfelle
- skjenkestedets beliggenhet
- skjenkestedets karakter, størrelse og innredning
- brennevinsbevilling gis kun til spisesteder, dvs. det settes krav til at det skal være tilbud om rimelig av matservering i den vesentligste delen av åpningstiden

Bevillingsinnehaver plikter til enhver tid å ha tilgjengelig egenerklæring på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret, og at alle ansatte har lovlige arbeidskontrakter samt at det er tegnet yrkesskadeforsikring for alle ansatte.

Bevillingshaver plikter uoppfordret innen utgangen av februar hvert år å sende oppgaver til kommunen over omsetningen foregående år og forventet omsetning i oppgaveåret. Omsetningstallene skal oppgis i volum/liter.

Retningslinjene for skjenkebevillinger gjelder ikke for engangsbevillinger. Det kan ikke gis brennevinsbevilling som engangsbevilling til puber.

Kontrollutvalget/kontrollørene får umiddelbart beskjed når bevilling gis. Videre skal kontrollutvalg/kontrollører umiddelbart gis melding ved driftsendring ved det enkelte skjenkested og ved skifte/overdragelse av skjenkebevilling i perioden.

Ved større enkeltarrangementer kan kommunen kreve at ansvarlig for arrangementet skal ha bestått kunnskapsprøven i alkoholloven, evt. at arrangør benytter personer med denne kunnskapen under arrangementet.

For å få serverings- og skjenkebevilling kan Vennesla kommune, i samråd med politiet, stille krav om at serveringsstedet har godkjente ordensvakter.

Ordensvakter kan også kreves i de tilfeller serveringsstedet holder åpent for skjenking etter at kjøkkenet er stengt i det serveringsstedet da får preg av å være en pub/bar.

Ved søknad om skjenkebevilling, bør driftskonsept, alkoholgruppe og aldersgrense ses i sammenheng:

- Bevilling for alkoholholdig drikke i gruppe 1 og 2 bør gis til serveringssteder med 18 års aldersgrense. Kafeer gis også bevilling for alkoholholdig drikke i gruppe 1 og 2, men her settes det ingen aldersgrense.
- Bevilling for alkoholholdig drikke i gruppe 1, 2 og 3 bør gis til serveringssteder med 20 års aldersgrense. Restauranter og sluttete selskaper gis også bevilling for alkoholholdig drikke i gruppe 1, 2 og 3, men her settes det heller ingen aldersgrense.
- Retningslinjene blir gjeldende for nyetableringer. Foretak som har skjenkebevilling etter eldre regler og driver etter samme konsept som bevillingen ble gitt på, vil kunne få sin bevilling fornyet.

Retningslinjene gjelder samtlige skjenkesteder i kommunen og gjøres gjeldende fra det tidspunkt kommunestyret bestemmer. Det er ikke adgang til å dispensere fra disse retningslinjene. For å oppnå en mest mulig lik praksis mht. skjenkebestemmelser, bør det etableres kontakt med regionens øvrige kommuner.

3.6 Skjenking av alkohol når kommunen er vertskap

Når kommunen er vertskap kan det gis anledning til å servere all alkoholholdig drikk.

4.0 GENERELT – GJELDER BÅDE SKJENKE- OG SALGSBEVILLINGER

4.1 Fullmakt /saksbehandlingsregler

Fullmakt til tildeling av nye salgsbevillinger og alminnelige skjenkebevillinger samt alle typer enkelt anledninger, delegeres til rådmannen.

Skjenkebevilling for en enkelt anledning:

Enkelt anledning defineres som en kortere periode på maksimalt 14 dager. Bevillingen må knytte seg til en bestemt avgrenset begivenhet, f.eks. konsert, festival, kundekveld, påske café, forestilling eller lignende, dvs. alle typer arrangementer som er åpne for publikum.

Bevillingen kan gjelde

- alkoholholdig drikk (over 2,5 volum% alkohol) med høyst 4,7 volum% alkohol
- alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volum%
- all alkoholholdig drikk

Det forutsettes at høringsinstansene ikke har merknader til søknaden.

4.2 Vilkår

Vandel - utestående fordringer til skatte- og avgiftsmyndighetene

Bevillingshaver og personer med vesentlig innflytelse på virksomheten, som har skyldige forfalte skatter og avgifter, må dokumentere skriftlig nedbetalingsavtale med kreditor og dokumentere at nedbetalingsavtalen er overholdt i minst tre måneder før søknad om bevilling kom inn til kommunen.

Arbeidsmiljøloven

Brudd på arbeidsmiljøloven kan resultere i avslag på søknad om bevilling eller tilbakekall av bevilling dersom forholdene ikke rettes opp innen fristen gitt av kontrollerende myndighet.

Kompetanseheving ansatte

Nettbasert kurs i «Ansvarlig vertskap» for skjenkebransjen skal gjennomføres av alle ansatte ved virksomheten, nyansatte innen 3 mnd. etter ansettelse. Ansatte som har bestått kunnskapsprøven i alkoholloven er unntatt. Kurset kan tas av den ansatte alene, eventuelt de ansatte i fellesskap. I sistnevnte tilfelle skal deltakelsen loggføres.

Salgs- eller skjenkebevilling kan ikke tas i bruk før lovlige vilkår som er satt for tildeling av bevilling er imøtekommet. Brudd på lovlige vilkår gitt av kommunestyret eller vilkår gitt i lov medfører at betingelsene for automatisk fornyelse av bevilling ikke er oppfylt (se punkt 4.5).

4.3 Reaksjoner ved overtredelse av alkoholloven

Rådmannen, eller den han bemyndiger, gis fullmakt til å avgjøre saker om reaksjon på overtredelse av alkohollovgivningen. Reaksjoner gis i tråd med forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften), jfr. kapittel 10.

4.4 Bevillingsperioden

Tildeling av bevilling for alkoholholdige drikkevarer gjelder fra 01.10.20 og frem til 30.09.24 dersom ikke annet er fastsatt i enkeltvedtak eller bevillingen av andre grunner faller bort.

Skjenke- og salgsbevillinger fornyes automatisk ved ny bevillingsperiode under forutsetning av at alkohollovens og kommunens bestemmelser for bevilling for øvrig er oppfylt.

Som ledd i den automatiske fornyelsen, eller i løpet av bevillingsperioden, skal administrasjonen foreta vandelsvurdering av virksomheten og personer med vesentlig innflytelse på virksomheten.

4.5 Vennesla kommunes praksis – gebyrer og størrelse på arrangement

Gebyr omsetning av alkoholholdig drikk

I bevillingsvilkårene er det tatt inn plikt for bevillingshaverne om å rapportere uoppfordret innen utgangen av februar omsetningsvolum for foregående år og antatt omsetningsvolum for inneværende år.

Servicetorget beregner på grunnlag av innkommet tallmateriale bevillingsgebyret for inneværende år for det enkelte salgs- og skjenkested. Økonomiseksjonen ivaretar innkrevingen av gebyret på grunnlag av Servicetorgetts beregninger.

Gebyr etablererprøven og kunnskapsprøven i alkoholloven

Servicetorget arrangerer kunnskapsprøver i alkoholloven og etablererprøver for serveringsvirksomhet ved behov, dvs. når det er meldt opp aktuelle kandidater. Servicetorget skal til enhver tid ha siste utgave av læremateriell til kunnskapsprøven og etablererprøven tilgjengelig for utlån mot depositum kr 300,-. Prøvene koster p.t. kr 400,- for påmelding, hvor påmeldingen er bindende.

Gebyr bevillinger og arrangement

Helse- og omsorgsdepartementet fastsetter satser for bevillingsgebyr hvert år i egen forskrift. Disse satsene gjelder for alminnelig skjenkebevilling og salgsbevilling og er p.t. minimum kr 5.300,- for skjenkebevilling og minimum kr 1.700,- for salgsbevilling.

Det innkreves gebyr for engangsbevillinger med p.t. kr 480,- pr. gang. Prisen beregnes ut fra gebyr for ambulerende bevilling jfr. alkoholforskriften på kr 380,- fra 01.01.2020 pluss kr 100,- i administrasjonsgebyr.

- Enkelt anledning – inntil 500 personer kr 480,-
- Enkelt anledning – fra 500 personer eller mer kr 5.300,-

Utvidelse eller endring av alminnelig skjenkebevilling for en enkelt anledning, kan vurderes som enkelt anledning når det gjelder gebyrsetting.

Rådmannen kan utvise skjønn når det gjelder prissetting ut fra arrangementets kompleksitet (sikring, vakthold, Ros-analyse, lokalitet), type arrangement (dansegalla/konsert vs. forfatter kveld), antall forventede gjester, osv.

For større enkelt anledninger (f.eks. festivaler, Julegada, Hunsfest, osv.), skal også omsatt alkoholholdig drikk i liter innrapporteres etter endt arrangement. Dette for å beregne om omsetningsgebyr overstiger arrangementsgebyr og dermed medfører tilleggsgebyr, men også for å få en mest mulig korrekt oversikt over omsatt mengde alkoholholdig drikke i Vennesla kommune

5.0 KONTROLL MED SALGS- OG SKJENKESTEDENE OG REAKSJONER VED OVERTREDELSE

5.1 Organisering av kontrollen

Til å forestå kontrollen med salg av øl/rusbrus og skjenking av alkoholholdig drikk i kommunen er det i medhold av alkohollovens § 1-9 og forskrift til alkoholloven kap. 10 opprettet **Kontrollutvalget for alkoholsaker** med **Levekårsutvalget som medlemmer**.

Utvalget skal:

- Gi nødvendige råd og veiledning slik at omsetningen av alkohol kan skje i samsvar med regelverket, og på en slik måte at alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas.
- Ha ansvar for utøvelsen av kontroll med kommunale skjenkebevillinger og salgsbevillinger for øl, og med eventuelle skjenkebevillinger gitt av departementet.
- Påse at kontrollørene får den nødvendige opplæring for å kunne ivareta sine oppgaver.

5.2 Utøvelse av kontrollen

- Til å forestå kontroll av salgs- og skjenkesteder kan kontrollutvalget gjøre bruk av private vaktelskap. Kontrollørene har taushetsplikt etter forvaltningsloven.
- Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketidene, aldersbestemmelsene og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart beruset.
- Kontrollørene skal påse at salgs- og skjenkebevillinger utøves i samsvar med lover og forskrifter, kommunens retningslinjer, samt bestemmelser i Rusmiddelpolitisk handlingsplan. For øvrig skal kontrollørene påse at salgs- og skjenkerutinene er utformet og praktisert slik at de forhindrer overskjenking og salg til mindreårige.

5.3 Saksbehandlingsprosessen

- 1) Administrasjonen sender ut forhåndsvarsel om prikktildeling med tidsfrist for bevillingsinnehaver til å gi tilbakemelding.
- 2) Administrasjonen fatter enkeltvedtak om prikktildeling med klagefrist på 3 uker.
- 3) Administrasjonen **hensyntar** klagen og saken avsluttes, eller administrasjonen **avviser** klagen og klagen videresendes til Fylkesmannen som er endelig klageinstans.

Ved oppnåelse av 12 prikker fatter administrasjonen enkeltvedtak om inndragning av bevilling for en periode. Dette kan gjøres med en gang 12. prikktildeling er foretatt, eller administrasjonen kan velge å vente til klagefristen er utløpt.